

Geen piek in grasgroei in grasseizoenen 2019

Droog begonnen en nat geëindigd. Daarmee was grasseizoen 2019 compleet tegenovergesteld aan vorig jaar. De zomer was weer erg droog en dus piekte de grasgroei niet. Veel gras groeide er nog in het najaar, toen veel koeien vanwege flinke regenval toch snel richting stal moesten.

TEKST FLORUS PELLIKAAN

Het slot van grasseizoen 2018 eindigde met een prachtige nazomer, waardoor de koeien tot diep in de herfst konden weiden. Regen viel er nauwelijks en het weidegras werd kort afgevreten. In de winter die volgde, werd het opgebouwde vochttekort niet echt aangevuld en dus startte het voorjaar van 2019 vroeg en droog. 'Dat was absoluut het gevolg van 2018', zo stelt WUR-onderzoeker Bert Philipsen. Mark de Beer, zelfstandig ruwvoerexpert bij Groeikracht in regio Zuid-Nederland, vult aan: 'De T-som werd op diverse plekken half februari al bereikt en toen lag de mest er natuurlijk nog niet eens op. Dit voorjaar heeft laten zien dat de traditionele volgorde van eerst drijfmest en dan kunstmest helemaal niet heilig is. Veehouders die half februari al een deel van de kunstmestgift hebben verstrekt, zetten de grasgroei dit jaar eerder aan de gang.'

Ondanks het vroege voorjaar, stagneerde de grasgroei dit jaar al snel. Enerzijds vanwege vochtgebrek en anderzijds vanwege lage temperaturen. 'Veehouders die op 20 april al mais hadden gezaaid, hebben drie weken

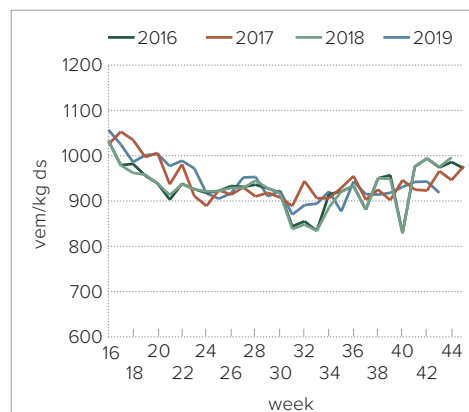
moeten wachten tot het boven de grond uitkwam. Door diezelfde schrale wind groeide ook het gras maar langzaam', aldus De Beer.

Leerpunt is ruimer beweiden

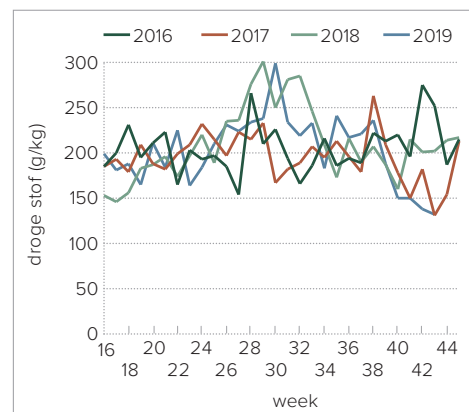
Het effect van het droge en koude voorjaarsweer is ook duidelijk terug te zien in de

grasgroei cijfers, die onderdeel zijn van de 28 versgrasupdates die Veeteelt dit jaar met behulp van veel partijen publiceerde (zie kader). 'In vergelijking met andere jaren heeft de grasgroei in het vroege voorjaar veel minder gepiekt', interpreteert Philipsen de cijfers. 'Toch is er in totaal wel meer gras gegroeid doordat de droogte dit jaar minder

Figuur 1 – De gemiddelde vem-waarde in een weidesnede in de afgelopen drie jaar in Nederland (bron: Eurofins Agro)

Figuur 2 – Het gemiddelde drogestofgehalte in een weidesnede in de afgelopen drie jaar in Nederland (bron: Eurofins Agro)

Veel partijen werkten mee aan **28 updates versgrasdata**

Net als vorig jaar verscheen eind oktober door het naderende einde van het grasgroeiseizoen de laatste wekelijkse publicatie van de versgrasdata op de Veeteelt.nl. In totaal 28 weken publiceerde Veeteelt op de speciale Graspagina van de website de groei- en kwaliteitscijfers. Het verzamelen en analyseren van de cijfers blijft een logistieke uitdaging, waar heel veel sectorpartijen een bijdrage aan leverden. Om beurten gaven ze

ook invulling aan de interpretatie van de cijfers. De initiatiefnemers van de versgrasupdate gaan voor komend jaar op zoek naar nieuwe bruikbare kengetallen die de versgrasupdate tot een nog completer geheel kunnen maken. De trouwe groep lezers van de wekelijkse versgrasupdate hebben de cijfers te danken aan: ABZ Diervoeding, Agrifirm, CAV Den Ham, De Heus Voeders, De Samenwerking, Schothorst Feed Re-

search, ForFarmers, AgruniekRijnvallei, Eurofins Agro, Grip op Gras (Akkerweb), Groeikracht, KTC Zegveld, Aeres Hogeschool, Amazing Grazing, Stichting Weidegang en Precisielandbouw 2.0.

Iedere week voorzag daarnaast De Weideman de versgrasupdate van een actuele en praktische grastip.

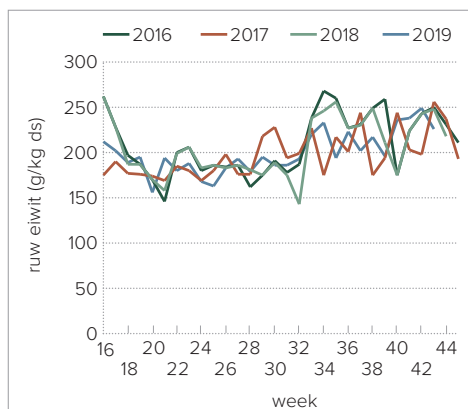
Grasupdates teruglezen of het actuele grasnieuws volgen? Kijk op www.veeteelt.nl/gras

lang aanhield dan vorig jaar en in veel gebieden ook minder extreem was. Met name in het oosten en zuiden waren de gevolgen wel weer zeer groot.'

De beperkte grasgroei voor het tweede jaar op rij heeft volgens De Beer wel een duidelijk leerpunt gevormd. 'Zorg dat je telkens met een voldoende groot weideplatform begint. Blijkt de grasgroei toch mee te vallen, dan kun je gemakkelijk enkele percelen laten liggen om die vervolgens de eerstvolgende keer mee te maaien.' Dat is volgens De Beer een stuk makkelijker dan extra weiland erbij pakken wanneer het grasaanbod in de wei te krap wordt.

'Een groter beweidingsplatform begint echter al bij het bemesten en dat wordt nog wel eens vergeten. Maar de bemesting afstemmen op de bestemming van het gras is erg belangrijk. Daarom is het goed al vroeg vooruit te denken over het graslandbeheer. En ik raad daarbij dus aan wat extra percelen onder je beweidingsplatform te zetten.' Dit jaar was de eerste snede op veel bedrijven nog wel prima voor elkaar, wat opbrengst én kwaliteit betreft, maar daarna ging opnieuw de handrem op de grasgroei. 'Zowel in neerslag als in grasgroei was het gewoon een wisselvallig jaar', stelt De Beer.

Figuur 3 – Het gemiddelde ruweiwitgehalte in een weidesnede in de afgelopen drie jaar in Nederland (bron: Eurofins Agro)

'En daarbij zagen we over heel Nederland bekeken duidelijk dat daar waar water was, gras groeide en waar geen gras groeide dat voornamelijk kwam doordat er ook geen water was.'

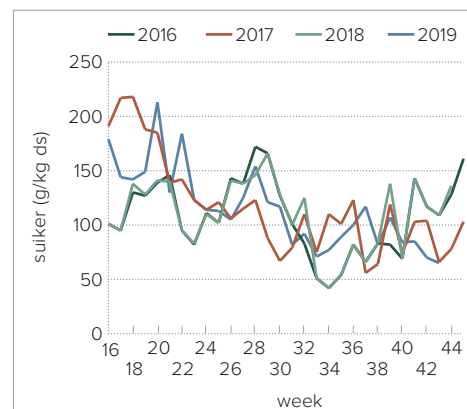
Eiwit beter te benutten

Het feit dat het weiden in het begin van het jaar prima verliep, is volgend Philipsen wel te verklaren. 'Je ziet in de figuren dat het suikergehalte in het gras behoorlijk hoog is. Daardoor was het gras smakelijk en werd het goed opgenomen. Bovendien werd het eiwit, dat gemiddeld van niveau was, goed benut. Dat bleek uit de ureumgetallen.'

De oogst van de eerste snede was dit jaar ook 'wisselvallig' te noemen en gebeurde op drie momenten. Eind april werd er pittig gras mooi droog gewonnen, maar de opbrengst viel volgens Philipsen nog wat tegen. De maaisnedes van begin mei zijn door het weer vochtig de kuil in gegaan.

'De smaak en voederwaarde zijn goed, maar het eiwit is te onbestendig. De derde groep veehouders die half mei hebben gekuild, heeft een wat grover product gewonnen, maar wel met een veel betere eiwitkwaliteit', stelt Philipsen. De WUR-onderzoeker pleit daarom voor geduld in het voorjaar,

Figuur 4 – Het gemiddelde suikergehalte in een weidesnede in de afgelopen drie jaar in Nederland (bron: Eurofins Agro)

zeker in het licht van de huidige stikstofdiscussie. 'De eerste snede van dit jaar heeft duidelijk laten zien dat later maaien niet tot nauwelijks tot lagere vcm-waarden leidt.

Wel daalt het ruw eiwit globaal 4 gram per kilo droge stof per dag. Op basis van versgrasmonsters en een gewenst eiwitgehalte is er idealiter uit te rekenen wanneer je moet maaien.' De Beer kan de redenatie van Philipsen goed volgen, maar ziet ook nog wel wat in korter gras maaien, zeker in combinatie met mais in het rantsoen. 'Jonger gras moet je alleen droger laten worden, zodat het meer dwe gaat bevatten en minder oeb. Afgelopen jaar heb ik daar heel goede voorbeelden van gezien.'

Terug nog even naar het weideseizoen 2019, dat wat abrupt tot een einde kwam door flinke regenval in oktober. 'Maar in vergelijking met het natte najaar van 2017 hebben we nu nog meer kunnen weiden dan toen', vertelt Philipsen. 'Op sommige plaatsen staat eigenlijk nog wat te veel gras op het land, maar als de vorst meevalt, kan dat een prima basis zijn om volgend jaar weer vroeg met weiden te beginnen.' Want beide deskundigen zijn het erover eens dat vroeg beginnen met weiden en bemesten ook dit jaar weer 100 procent winst is gebleken. |

Figuur 5 – Landelijke gemeten groei van weidegras in de afgelopen vier jaren (bron: Wageningen UR)

